

ชื่อวิทยานิพนธ์ การยอมรับเทคโนโลยีการใช้น้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำในการปลูกผักของเกษตรกร จังหวัดนนทบุรี
ผู้วิจัย จำสิบเอก วิเชียร ปัญญา มัง **ปริญญา** เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี นิลวิเศษ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.สมจิต โยระคง
ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร (2) การยอมรับเทคโนโลยีการใช้น้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำในการปลูกผักของเกษตรกร (3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการใช้น้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำในการปลูกผักของเกษตรกร (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้น้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำในการปลูกผักของเกษตรกรในจังหวัดนนทบุรี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นเกษตรกรผู้ปลูกผักในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 250 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 153 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่ายและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ข้อมูลวิเคราะห์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดอันดับ และวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการวิจัยพบว่า (1) เกษตรกรส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 46.90 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา อาชีพหลักทำสวนผัก เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ จำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือน 2.16 คน มีพื้นที่ถือครองปลูกผักเฉลี่ย 4.40 ไร่ ในรอบปีที่ผ่านมามีรายได้เฉลี่ย 205,218.96 บาท และรายจ่ายเฉลี่ย 143,780.20 บาท ระยะเวลาอาศัยในพื้นที่เฉลี่ย 37.89 ปี ระยะเวลาการใช้น้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำเฉลี่ย 2.60 ปี แรงจูงใจในระดับมากของการใช้น้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำในการปลูกผักของเกษตรกร ได้แก่ ประโยชน์ การได้รับความรู้เกี่ยวกับการผลิต วัตถุดิบที่นำมาใช้หาง่าย วิธีการทำสะดวกไม่ยุ่งยาก และการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตน้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินระดับปานกลาง (2) การยอมรับเทคโนโลยีการใช้น้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำในการปลูกผักเชิงความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในประเด็นวิธีการผลิตและส่วนผสมน้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ส่วนการนำน้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง เกษตรกรมากกว่าร้อยละ 80 ยอมรับเทคโนโลยีไปปฏิบัติในทุกประเด็น ยกเว้นการฉีดพ่นน้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำอัตราส่วน 1: 500 ลงบนปุ๋ยหมักที่โรยในแปลงผักหลังจากการเตรียมดิน (3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการใช้น้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำในการปลูกผักในภาพรวม ได้แก่ แรงจูงใจในการใช้ ระดับการได้รับความรู้ในการผลิตจากแหล่งต่าง ๆ ระยะเวลาการใช้และระยะเวลาอาศัยในพื้นที่ (4) ปัญหาการใช้เทคโนโลยีการใช้น้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำในการปลูกผักในภาพรวมมีระดับน้อยที่สุด

คำสำคัญ การยอมรับเทคโนโลยี การใช้น้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำในการปลูกผัก จังหวัดนนทบุรี

Thesis title : Technology Adoption of Liquid Organic Fertilizer Utilization for Growing Vegetables by Farmers in Nonthaburi Province

Researcher : Sml Wichian Punyamung ; **Degree :** Master of Agriculture (Agricultural Extension)

Thesis advisors : (1) Dr. Pornchulee Nilvises, Associate Professor; (2) Dr. Somchit Yotakhong, Associate Professor; **Academic year :** 2007

ABSTRACT

The objectives of this study were to study: (1) social and economic fundamental factors of farmers in Nonthaburi Province; (2) their technology adoption of liquid organic fertilizer utilization for growing vegetables; (3) factors relating to their technology adoption of liquid organic fertilizer utilization for growing vegetables; and (4) their problems and suggestions on the technology adoption of liquid organic fertilizer utilization for growing vegetables.

The population in this study were 250 farmers who had grown vegetables in Nonthaburi Province. The 153 samples were selected by using simple random sampling methodology. The data were collected by using an interview form. The statistical methodology used to analyze the data by computer programs were frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean, standard deviation, ranging system, and multiple-regression analysis.

The findings of this study were as follows (1) Most of the farmers who had grown vegetables in Nonthaburi Province were male. Their average age was 46.90 years. They were educated at primary level. Their main occupation was farmer who grew vegetables. They were a member of an organic farming group. The average quantity of members of their family who worked in agricultural sections was 2.16 persons. The average area of their occupied land for growing vegetables was 4.40 Rai. Their average income in the previous year was 205,218.96 Baht, while their expenditure was 143,780.20 Baht. The average duration of their living in the area was 37.89 years, but the average duration of their liquid organic fertilizer utilization was only 2.60 years. The motivations for utilizing the liquid organic fertilizer for growing vegetables at "much" level were as follows: They had got benefits and been transferred knowledge about the liquid organic fertilizer production, the raw materials used to produce the fertilizer were easy to find, the procedures of the production were simple, and they had been well supported by government officials. They also had been transferred knowledge about the technology of the liquid organic fertilizer production from government officials of the Department of Land Development at "medium" level. (2) Their opinions on the technology adoption of liquid organic fertilizer utilization for growing vegetables were at "much" level in the part of production and the ingredients of the fertilizer, while the application of the fertilizer was at "medium" level. More than 80% of them adopted the technology of the fertilizer utilization in every aspect, except spraying liquid organic fertilizer in the ratio 1:500 over the vegetable plantation which had already been spread with compost after the soil preparation stage. (3) Factors relating to their technology adoption of liquid organic fertilizer utilization for growing vegetables, in general, were the motivations for utilizing the fertilizer, the level of their being transferred the knowledge about the fertilizer production from several sources, the duration of their fertilizer utilization, and the duration of their living in the area. And (4) Their problems on the technology adoption of liquid organic fertilizer utilization for growing vegetables, in general, were at "the least" level.

Keywords: Technology Adoption, Liquid Organic Fertilizer Utilization for Growing Vegetables, Nonthaburi Province